Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών

3η Ομάδα Ασκήσεων

Μάθημα: Συστήματα Μικροϋπολογιστών

Εξάμηνο: 6°

Ονοματεπώνυμα: Αλεξοπούλου Γεωργία, Γκενάκου Ζωή

<u>Άσκηση 1</u>

α) Ο ζητούμενος κώδικας είναι ο εξής ('Askisi1.8085'):

```
LXI B,0032H ;used for 0.05s delay
MVI A,10H ;4 left-most 7-segment displays need to be empty
STA 0B02H
STA 0B03H
STA 0B05H

START:

MVI A,0DH ;interrupt mask to allow rst 6.5
SIM
EI ;enable interrupts

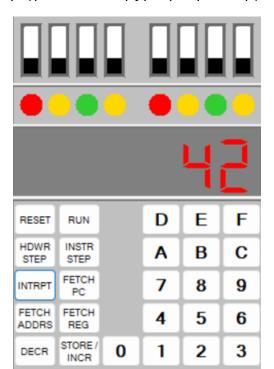
WAIT: JMP WAIT

INTR_ROUTINE:
POP H ;reduce stack
MVI A,00H
```

```
STA 3000H
     MVI D,3CH ;60 seconds
     MVI E,00H ;E will count up to 5 to reverse lights every 5*0.05
= 0.25s
     MVI H,00H ;H will count up to 4 light reverses to reduce D by 1
(1s)
     MVI L, FFH ; L will contain current light condition (00 or FF)
     EI ; enable interrupts to allow timer renewing
LIGHTS:
     INR E
     MOV A, E
     CPI 05H
     JNZ SKIP
     MOV A, L
     CMA
     MOV L,A
     STA 3000H
     INR H ;increase H every 5 loops
     MVI E,00H
     MOV A,H
     CPI 04H
     JNZ SKIP
     DCR D ;1 second has passed
     MVI H,00H
     MOV A,D
     CPI 60H ;60 seconds have passed if D is 60
     JZ START
SKIP:
     CALL DELB
     PUSH H ;store HL
     MOV A,D ; seconds remaining
     MVI B,00H
     ;bring number in decimal form (A contains ones and B contains
tens)
```

```
SUB10:
      CPI 0AH
      JC FINISH
      SUI OAH
      INR B
      JMP SUB10
FINISH:
      STA <a href="MB00H">MB00H</a> ;print ones in right-most 7-segment display
      MOV A,B
      STA <a href="https://example.com/be/8514">OB01H</a> ;print tens in second 7-segment display
      PUSH D ; store DE
      LXI D,0B00H ;used for STDM
      CALL STDM
      CALL DCD
      MOV D,B
      MOV E,C ;restore D and E
      LXI B,0032H ;used for 0.05s delay
      POP D ; restore DE
      POP H ; restore HL
      JMP LIGHTS
END
```

Πράγματι, εκτελώντας τον κώδικα πραγματοποιείται η ζητούμενη λειτουργία:

Άσκηση 2

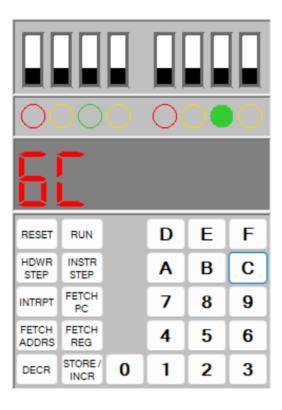
Ο ζητούμενος κώδικας είναι ο εξής ('askisi2.8085'):

```
MVI D,40H; Set threshold K1
MVI E,80H; Set threshold K2
INR D
INR E
MVI A,10H; 4 right-most 7-segment displays need to be empty
STA 0B00H
STA 0B01H
STA 0B02H
STA 0B03H
MVI A, ODH; interrupt mask to allow RST 6.5
EI; enable interrupts
WAIT:
  JMP WAIT
INTR ROUTINE:
  POP H ; reduce stack
  CALL KIND; read keyboard
  STA 0B05H
  RLC
  RLC
  RLC
  RLC; multiply by 16
  MOV B,A
  CALL KIND
  STA 0B04H
  ADD B ; get total number
  MOV B,A
  PUSH D ; temporarily save D and E
  LXI D,0B00H ;address for STDM
  CALL STDM
  CALL DCD
  POP D ; restore D and E
  MOV A,B
```

```
CMP D
  JC LED0
  CMP E
  JC LED1
  MVI A, FBH; LED2
  JMP FINISH
LED0:
  MVI A, FEH ; LED0
  JMP FINISH
LED1:
  MVI A, FDH ; LED1
FINISH:
  STA 3000H
  ΕI
  JMP WAIT
END
```

Μέσα στον κώδικα, χρησιμοποιούνται οι εντολές SIM και ΕΙ για την επίτρεψη των διακοπών RST 6.5, καθώς και οι ρουτίνες STDM και DCD για το τύπωμα στις δεκαεξαδικές οθόνες. Στην αρχή του προγράμματος, δίνουμε ενδεικτικές τιμές στους καταχωρητές D και E, για να ορίσουμε τα κατώφλια K1 και K2. Μετά από τις εντολές αρχικοποίησης το πρόγραμμα αναμένει τη διακοπή RST 6.5 για να δεχτεί την είσοδο του δεκαεξαδικού πληκτρολογίου με τη ρουτίνα KIND, να την τυπώσει στις δεκαεξαδικές οθόνες και να κάνει τις κατάλληλες συγκρίσεις για να ανάψει το αντίστοιχο LED. Αυτό επαναλαμβάνεται με την αναγνώριση της επόμενης διακοπής.

Παρακάτω φαίνεται ένα παράδειγμα λειτουργίας του προγράμματός μας:

<u>Άσκηση 3</u>

Η λειτουργία καθεμίας από τις ζητούμενες διεργασίες εξηγείται αναλυτικά στα σχόλια του κώδικα.

α) Τη μακροεντολή SWAP Nible Q που εναλλάσσει το χαμηλότερης αξίας ΗΕΧ ψηφίο με το υψηλότερης των καταχωρητών γενικού σκοπού B, C, D, E, H και L καθώς και της θέσης μνήμης που 'δείχνει' ο διπλός καταχωρητής H-L

```
SWAP Nibble Q:
 ; Save the original values of the registers
 PUSH BC
 PUSH DE
 PUSH HL
 ; Swap the lowest and highest nibbles of B register
 LD A,B
 AND OFH
             ; Mask the lowest nibble
 RRCA
              ; Rotate right to get the highest nibble as the lowest
nibble
 RRCA
              ; Rotate right again to restore the original value
           ; Combine the modified and original nibbles
 OR A,B
 LD B,A
 ; Repeat the same process for C, D, E, H, and L registers
 LD A,C
 AND OFH
 RRCA
 RRCA
 OR A,C
 LD C,A
 LD A,D
 AND OFH
 RRCA
 RRCA
 OR A,D
 LD D,A
 LD A, E
 AND OFH
 RRCA
 RRCA
```

```
OR A,E
LD E,A
LD A,H
AND OFH
RRCA
RRCA
OR A,H
LD H,A
LD A, L
AND OFH
RRCA
RRCA
OR A,L
LD L,A
; Swap the lowest and highest nibbles of the memory location pointed by
LD A, (HL)
AND OFH
RRCA
RRCA
OR A, (HL)
LD (HL),A
; Restore the original values of the registers
POP HL
POP DE
POP BC
; Return from the macro
RET
```

β) Τη μακροεντολή FILL RP, X, Κ, γεμίζει ένα τμήμα μνήμης με μια σταθερά Κ (0-255).

```
FILL_RP_X_K MACRO RP, X, K

PUSH AF ; Save AF register

LD A,X ; Load X into A register

OR A ; Check if X is zero

JP Z, FILL_ZERO_SIZE ; Jump to FILL_ZERO_SIZE if X is zero
```

```
DEC A
                          ; Decrement X
   LD BC,0
                         ; Initialize counter BC
   LD B,A
                          ; Load X into B register
FILL_LOOP:
   LD (RP),K
                         ; Store constant K at memory location pointed
by RP
   INC RP
                          ; Increment RP
   DJNZ FILL_LOOP
                          ; Decrement B and loop back if not zero
   POP AF
                          ; Restore AF register
   RET
FILL_ZERO_SIZE:
   LD BC, 256
                         ; Set segment size to 256
   LD (RP),K
                         ; Store constant K at memory location pointed
by RP
                         ; Fill remaining 255 locations with K
   LDIR
   POP AF
                          ; Restore AF register
   RET
ENDM
```

γ) Η μακροεντολή RHLR, περιστρέφει τα περιεχόμενα των καταχωρητών Η και L κατά μια θέση δεξιά.

```
RHLR MACRO
 PUSH AF
                      ; Save AF register
 PUSH HL
                      ; Save HL register
 RRC L
                    ; Rotate right L register
 RRA
                     ; Rotate right H register through carry
 RLC L
                     ; Rotate left L register to move L0 to CY
             ; Restore HL register
 POP HL
 POP AF
                     ; Restore AF register
 RET
ENDM
```

<u> Άσκηση 4</u>

Από τα δεδομένα της εκφώνησης έχουμε τις αρχικές τιμές τόσο του Program Counter (PC) όσο και του Stack Pointer (SP), 0840H και 3000H αντίστοιχα. Εκτελώντας την εντολή **CALL 0900H** γίνονται τα εξής:

- Η εντολή CALL σπρώχνει τη διεύθυνση της επόμενης εντολής (0842H) στη στοίβα και κάνει jump στην υπο-ρουτίνα που βρίσκεται στη διεύθυνση 0900H.
- Η τιμή του PC γίνεται ίση με 0900Η.
- Η τιμή του SP μειώνεται κατά δύο, δηλαδή είναι ίση με 2FFEH, αφού οι στοίβα μεγαλώνει προς τα κάτω.
- Η διεύθυνση 0842Η αποθηκεύεται στη διεύθυνση μνήμης που δείχνει ο SP (δηλ. 2FFEH) και ο SP συγχρονίζεται κατάλληλα.

Όταν καλείται το RST 5.5 Interrupt, ο μικροεπεξεργαστής ακολουθεί τα interrupt handling procedures του. Έτσι, η νέα τιμή του PC (0900H) σπρώχνεται στη στοίβα και το PC τίθεται στην αρχική διεύθυνση Interrupt Service Routine (ISR), δηλαδή 0028H (για τον RST 5.5).

Οι τιμές του μετρητή προγράμματος και του δείκτη σωρού ανανεώνονται έτσι ώστε PC = 0028H και SP = FFCH. Η προηγούμενη τιμή του PC, δηλ. 0900H, αποθηκεύεται στη διεύθυνση μνήμης που δείχνει ο δείκτης στοίβας (2FFCH). Ο τελευταίος συγχρονίζεται, και πάλι, κατάλληλα.

Σχετικά με την εκτέλεση της ρουτίνας ISR, πρόκειται για μια ρουτίνα που είναι σχεδιασμένη για τη διαχείριση των interrupts (εν προκειμένω του RST 5.5). Οι εντολές που εκτελούνται στην αρχή και επιστρέφονται από την ISR εξαρτώνται από τις ειδικές προϋποθέσεις του interrupt handler. Κατά την επιστροφή από την ISR, η διεύθυνση επιστροφής (0900H) εξάγεται από τη στοίβα στον PC, ενώ ο ίδιος ο PC επιστρέφει στην τιμή 0900H. Ο SP αυξάνεται κατά 2 και λαμβάνει την τιμή 2FFEH, επαναφέροντας τον δείκτη στοίβας στην αρχική του τιμή.

Παρακάτω φαίνεται ο πίνακας με τις τιμές των PC και SP κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που περιγράψαμε:

Step	Instruction/Event	PC	SP
1	CALL 0900H	0840H	3000H
2	RST 5.5 Interrupt Occurs	0840H	2FFEH

3	Push PC (0840H) to Stack	0840H	2FFCH
4	Load PC with Interrupt Vec	0028H	2FFCH
5	Decrement SP by 2	0028H	2FFEH
6	Push PC (0028H) to Stack	0028H	2FFCH
7	Load PC with Subroutine	0900Н	2FFCH
8	Service Routine Execution	-	-
9	RET Instruction Executed	-	-
10	Pop PC from Stack	0028H	2FFCH
11	Increment SP by 2	0028H	2FFEH

12	Pop PC from Stack	0840H	2FFEH
----	-------------------	-------	-------

Μετά τη διακοπή και τη ρουτίνας, οι τελικές τιμές είναι:

PC: 0840HSP: 2FFEH

Λάβετε υπόψη ότι τα περιεχόμενα της στοίβας και του σωρού δεν αναφέρονται ρητά ούτε επηρεάζονται από το δεδομένο σενάριο, επομένως δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα.

<u>Άσκηση 5</u>

α) Το πρόγραμμα που ζητείται στην άσκηση παρατίθεται παρακάτω:

```
MVI A, ODH ; Load value ODH into accumulator A
           ; Set interrupt mask
SIM
LXI H, 0000H; Initialize HL register pair to 0000H
MVI C, 64; Number of steps (64)
ΕI
           ; Enable interrupts
ADDR:
           ; Address loop for delaying
MVI A, C
           ; Load value of C into accumulator A
CPI 00H
           ; Compare accumulator A with 00H
JNZ ADDR
           ; Jump to ADDR if not zero
DI
           ; Disable interrupts
DAD H
           ; Add HL to itself
DAD H
DAD H
          ; Move contents of L register to accumulator A
MOV A, L
ANI 80H
           ; Mask the most significant bit of accumulator A
MVI L, 00H ; Clear L register
CPI 00H
           ; Compare accumulator A with 00H
JNZ ROUNDING; Jump to ROUNDING if not zero
BACK:
           : Halt execution
HLT.
```

```
ROUNDING: ; Rounding subroutine
INR H
          ; Increment contents of H register
JMP BACK ; Jump to BACK
0034:
          ; Address for RST6.5 interrupt
JMP RST6 5 ; Jump to RST6.5 subroutine
RST6 5: ; RST6.5 interrupt subroutine
 PUSH PSW ; Push program status word onto stack
 MOV A, C ; Move value of C into accumulator A
 ANI 01H : Perform bitwise AND with 01H
 JPO FOUR MSB; Jump to FOUR MSB if parity is odd (LSB is 1)
 IN 20H
          ; Read 4 LSBs from device into accumulator A
          ; Mask the lower nibble of accumulator A
 ANI 0FH
 MOV B, A ; Move accumulator A into B register
 JMP FOUR LSB; Jump to FOUR LSB
FOUR MSB: ; Subroutine for handling 4 MSBs
          ; Read 4 MSBs from device into accumulator A
 IN 20H
          ; Mask the lower nibble of accumulator A
 ANI 0FH
 RLC
          ; Rotate accumulator A left through carry
 RLC
          ; Rotate accumulator A left through carry
 RLC
 RLC
           ; Rotate accumulator A left through carry
          ; Perform logical OR with B register
 MVI D, 00H; Clear D register
 MOV E, A ; Move accumulator A into E register
 DAD D ; Add DE to HL
 POP PSW
          ; Pop program status word from stack
 DCR C
          ; Enable interrupts
 ΕI
           ; Return from subroutine
 RET
```

```
LXI H, 00H ; Initialize HL register pair to 00H
MVI C, 64; Number of steps (64)
MAIN:
          ; Read PORT IN to check Data Ready line
ANI 80H
           ; Mask other bits except X7
JP MAIN
           ; Jump to MAIN if X7 is high (waiting for it to go low)
MOV A, C ; Move value of C into accumulator A
ANI 01H ; Perform bitwise AND with 01H
JPO FOUR MSB; Jump to FOUR MSB if parity is odd (LSB is 1)
           ; Read 4 LSBs from device into accumulator A
ANI 0FH
          ; Mask the lower nibble of accumulator A
MOV B, A ; Move accumulator A into B register
JMP FOUR LSB; Jump to FOUR LSB
FOUR MSB: ; Subroutine for handling 4 MSBs
           ; Read 4 MSBs from device into accumulator A
           ; Mask the lower nibble of accumulator A
ANI 0FH
RLC
           ; Rotate accumulator A left through carry
RLC
           ; Rotate accumulator A left through carry
           ; Rotate accumulator A left through carry
RLC
RLC
            ; Rotate accumulator A left through carry
ORA B
           ; Perform logical OR with B register
MVI D, 00H ; Clear D register
MOV E, A ; Move accumulator A into E register
DAD D
            ; Add DE to HL
FOUR_LSB: ; Subroutine for handling 4 LSBs
DCR C
           ; Decrement C
JZ ADDR
            ; Jump to ADDR if C is zero
CHECK:
IN 20H
          ; Read PORT IN to check Data Ready line
ANI 80H ; Mask other bits except X7
JM CHECK
            ; Jump to CHECK if X7 is high (waiting for it to go low)
```

```
JMP MAIN ; Jump to MAIN
            ; Address loop for delaying
ADDR:
DAD H
            ; Add HL to itself
            ; Add HL to itself
DAD H
DAD H
            ; Add HL to itself
MOV A, L ; Move contents of L register to accumulator A ANI 80H ; Mask the most significant bit of accumulator A
MVI L, 00H ; Clear L register
          ; Compare accumulator A with 00H
JNZ ROUNDING; Jump to ROUNDING if not zero
BACK:
             ; Loop for halting execution
            ; Halt execution
HLT
ROUNDING: ; Rounding subroutine
INR H
            ; Increment contents of H register
JMP BACK
           ; Jump to BACK
```